

Komunikat w sprawie obowiązków fundacji, jako instytucji obowiązanych, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 21, ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz. U. z 2018, poz. 723 z późn. zm.)

W związku z wejściem z życie z dniem 13 lipca 2018 roku, ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz. U. z 2018, poz. 723 z późn. zm.), informujemy, że zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 21 *ustawy*, do instytucji obowiązanych zalicza się m.in.: **fundacje ustanowione na podstawie ustawy z dnia 6 kwietnia 1984 r. o fundacjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 1491) w zakresie, w jakim przyjmują lub dokonują płatności w gotówce o wartości równej lub przekraczającej równowartość 10 000 euro, bez względu na to, czy płatność jest przeprowadzana jako pojedyncza operacja, czy kilka operacji, które wydają się ze sobą powiązane.**

Obowiązki fundacji wynikające z ustawy:

1. wyznaczenie kadry kierowniczej wyższego szczebla, która będzie odpowiedzialna za wykonywanie obowiązków określonych w *ustawie* (art. 6 w zw. z art. 2 ust. 2 pkt 9),
2. wyznaczenie spośród członków organu zarządzającego fundacji osoby odpowiedzialnej za wdrożenie obowiązków określonych w *ustawie* (art. 7),
3. wyznaczenie pracownika zajmującego kierownicze stanowisko w fundacji odpowiedzialnego za zapewnienie zgodności działalności fundacji oraz jej pracowników z przepisami *ustawy* (art. 8),
4. identyfikowanie i ocena ryzyka związanego z praniem pieniędzy i finansowaniem terroryzmu odnoszące się do ich działalności, z uwzględnieniem czynników ryzyka dotyczących klientów, państw lub obszarów geograficznych, produktów, usług, transakcji lub kanałów ich dostaw (art. 27) - proporcjonalne do charakteru i wielkości instytucji obowiązanej.

Przy ocenie ryzyka fundacje mogą uwzględniać obowiązującą krajową ocenę ryzyka opracowaną przez Generalnego Inspektora Informacji Finansowej we współpracy z Komitetem Bezpieczeństwa Finansowego oraz sprawozdanie Komisji Europejskiej o którym mowa w art. 6 ust. 1-3 Dyrektywy 2015/849.

Ocena ryzyka sporządzana jest w formie papierowej lub elektronicznej i nie rzadziej niż co 2 lata musi być aktualizowana (w szczególności w związku ze zmianami czynników ryzyka).

Pierwszą ocenę ryzyka sporządza się w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

Stosowanie przez fundacje środków bezpieczeństwa finansowego.

Fundacje mają obowiązek stosowania środków bezpieczeństwa finansowego (art. 34 ust. 1 *ustawy*) w przypadku:

1. nawiązywania stosunków gospodarczych;
2. przeprowadzania transakcji okazjonalnej:
 - o równowartości 15 000 euro lub większej, bez względu na to, czy transakcja jest przeprowadzana jako pojedyncza operacja, czy kilka operacji, które wydają się ze sobą powiązane, lub
 - która stanowi transfer środków pieniężnych na kwotę przekraczającą równowartość 1000 euro;
3. podejrzenia prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu;
4. wątpliwości co do prawdziwości lub kompletności dotychczas uzyskanych danych identyfikacyjnych klienta.

Fundacje mają obowiązek dokumentowania zastosowanych środków bezpieczeństwa finansowego oraz wyników bieżącej analizy przeprowadzanych transakcji (art. 34 ust. 3 *ustawy*).

Dokumentacja uzyskana w wyniku stosowania środków bezpieczeństwa finansowego musi być przechowywana przez okres 5 lat, licząc od pierwszego dnia roku następującego po roku, w którym zakończono stosunki gospodarcze z klientem lub w którym przeprowadzono transakcje okazjonalne (art. 49 ust. 1 *ustawy*).

W razie braku możliwości zastosowania któregoś ze środków bezpieczeństwa finansowego, instytucja obowiązana:

1. nie nawiązuje stosunków gospodarczych,
2. nie przeprowadza transakcji okazjonalnej,
3. nie przeprowadza transakcji za pośrednictwem rachunku bankowego,
4. rozwiązuje stosunki gospodarcze.

Pozostałe obowiązki fundacji wynikające z ustawy:

1. stosowanie wzmożonych środków bezpieczeństwa finansowego w przypadkach wyższego ryzyka prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu (stosownie do art. 43 ust. 2 *ustawy*),
2. prowadzenie bieżącej analizy przeprowadzanych transakcji,

W przypadku ujawnienia transakcji nietypowych, nienaturalnie złożonych oraz opiewających na wysokie kwoty, które wydają się nie mieć uzasadnienia prawnego lub gospodarczego:

- podjąć działania w celu wyjaśnienia okoliczności, w jakich przeprowadzono te transakcje,

- intensyfikować stosowanie środka bezpieczeństwa finansowego, w odniesieniu do stosunków gospodarczych, w ramach których te transakcje zostały przeprowadzone
3. wprowadzenie wewnętrznej procedury w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (art. 50 ust. 2 *ustawy*),
 4. zapewnienie udziału osób wykonujących obowiązki związane z przeciwdziałaniem praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu w programach szkoleniowych dotyczących realizacji tych obowiązków.

Program szkoleniowy powinien uwzględniać charakter, rodzaj i rozmiar działalności prowadzonej przez instytucję obowiązaną oraz zapewniać aktualną wiedzę w zakresie realizacji obowiązków instytucji obowiązaney;

5. opracowanie i wdrożenie wewnętrznej procedury anonimowego zgłaszania przez pracowników lub inne osoby wykonujące czynności na rzecz instytucji obowiązaney rzeczywistych lub potencjalnych naruszeń przepisów z zakresu przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu;
6. przekazanie Generalnemu Inspektorowi Informacji Finansowej informacji o:
 - przyjętej wpłacie lub dokonanej wypłacie środków pieniężnych o równowartości przekraczającej 15 000 euro,
 - wykonanym transferze środków pieniężnych o równowartości przekraczającej 15 000 euro (z wyjątkami o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 2 lit. a-f *ustawy*)
7. zawiadomić Generalnego Inspektora Informacji Finansowej o okolicznościach, które mogą wskazywać na podejrzenie popełnienia przestępstwa prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 2 dni roboczych od dnia potwierdzenia podejrzenia;
8. zawiadomić Generalnego Inspektora Informacji Finansowej, za pomocą środków komunikacji elektronicznej, o przypadku powzięcia uzasadnionego podejrzenia, że określona transakcja lub określone wartości majątkowe mogą mieć związek z praniem pieniędzy lub finansowaniem terroryzmu;
9. niezwłocznie zawiadomić właściwego prokuratora o przypadku powzięcia uzasadnionego podejrzenia, że wartości majątkowe będące przedmiotem transakcji lub zgromadzone na rachunku pochodzą z przestępstwa innego niż przestępstwo prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu lub z przestępstwa skarbowego albo mają związek z przestępstwem innym niż przestępstwo prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu lub z przestępstwem skarbowym;

Kontrola fundacji jako instytucji obowiązaney

Zgodnie z art. 130 *ustawy*, fundacje jako instytucje obowiązaney podlegają kontroli wykonywania obowiązków w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu.

Kontrolę sprawuje Generalny Inspektor Informacji Finansowej oraz na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 kwietnia 1984 r. o fundacjach (Dz.U. z 2018 r. poz. 1491) właściwy minister lub starosta.

Kary administracyjne

Instytucje obowiązane, które nie dopełniają nałożonych przez ustawę obowiązków podlegają karom administracyjnym.

Wykaz obowiązków, których niedopełnienie spowoduje nałożenie ww. kar został opisany w art. 147, art. 148 i art. 149 ustawy.

Za naruszenia obowiązków nałożonych przepisami ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, oprócz kar administracyjnych, grozi również odpowiedzialność karna.